

VISAGINO SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBA

Visagino savivaldybės merui
Visagino savivaldybės tarybai
Visagino savivaldybės administracijos direktoriui

POZICIJA DĖL BALSAVIMO SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR SAVIVALDYBIŲ MERŲ RINKIMUOSE NUO 16 METŲ

2024 m. vasario 15 d.
Visagino miestas

Visagino savivaldybės Jaunimo reikalų taryba (toliau – SJRT) – patariamoji Visagino savivaldybės tarybos institucija, **reiškia viešą palaikymą Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (toliau – LiJOT) iniciatyvai suteikti rinkimo teisę asmenims nuo 16 metų savivaldybių tarybų, savivaldybių merų rinkimuose.**

Norime pabrėžti, kad Balsavimo teisę turinčių piliečių amžius tiek Lietuvoje, tiek kitose demokratinėse valstybėse istoriškai keitėsi remiantis visuomenės susitarimu. Nėra jokių žinomų tyrimų, nurodančių, kokiame amžiuje pasiekama branda balsuotiⁱ, todėl palaikome balsavimo nuo 16 metų įteisinimo savivaldybių tarybų, savivaldybių merų rinkimuose iniciatyvą.

Taip pat svarbu paminėti, kad 18–19 m. jauni žmonės dažnai iš periferijos migruoja į didmiesčius ir dėl gyvenamosios aplinkos kaitos praranda susidomėjimą dalyvauti vietos lygmenų demokratinuose procesuose. 16–17 m. žmonėms procesai savivaldoje yra kur kas artimesni – jų įsitraukimas nuo ankstesnio laikotarpio leistų užtikrinti, kad jauni žmonės dar gyvendami savo gimtojo miesto ar rajono savivaldybėje galėtų prisidėti prie jiems svarbių problemų ir iššūkių sprendimo. Remiantis Škotijos pavyzdžiu pastebimas reikšmingas vėlesnis poveikis rinkėjų aktyvumui tarp jaunų žmonių, kuriems rinkimuose buvo leista pirmą kartą balsuoti 16 ar 17 m. amžiaus. Tai leidžia manyti, kad galimybė balsuoti nuo 16 m. turi ilgalaikį teigiamą poveikį jaunų žmonių dalyvavimui rinkimuoseⁱⁱ. Aktyviosios rinkimų teisės įgalinimas piliečiams nuo ankstyvesnio amžiaus įgyvendintų vieną esminių demokratijos principų: kuo didesnė piliečių dalis turi teisę rinkti valdžią, kuri atstovauja jų interesams, tuo valstybė demokratiškesnė. Tai iš dalies kompensuotų ne pilnai reprezentuojamą jaunimo balsą senstančioje Lietuvos Respublikos visuomenėje.

Europos Sąjungos (ES) rinkimų teisės reformoje nuo 2015 m. rekomenduojama įteisinti aktyviają rinkimų teisę piliečiams nuo 16 metų amžiaus. Tokią praktiką savivaldos lygmeniu Europoje jau taiko Estija, Austrija ir Malta balsavimą nuo 16 metų yra įteisinusios visuose lygmenyse, Škotija, kai kurios Vokietijos federalinės žemės (7 iš 16), Glaruso kantonas (Šveicarija). Graikijoje – visuose rinkimuose. Belgijoje priimtas sprendimas leidžiantis nuo 16 balsuoti

rinkimuose į Europos Parlamentą.

Raginame sprendimų priėmėjus įvertinti šios iniciatyvos svarbą jaunų žmonių pilietiškumo, jų įtraukimo į politinius ir visuomeninius procesus skatinime. Su šia iniciatyva kalbėti apie pilietiškumo ugdymo stiprinimo poreikį ir galimybę užtikrinti tvaresnį ir nuoseklesnį jaunimo nevyriausybinių organizacijų vaidmenį švietime – minėtose pilietiškumo pamokose arba sudarant daugiau galimybių JNVO patekti į mokyklas.

Pirmininkas (-ė)

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes. The signature is positioned between the text 'Pirmininkas (-ė)' on the left and 'Kotryna Naglinskaitė' on the right.

Kotryna Naglinskaitė

ⁱ Yosef Bhatti ir Kasper M. Hansen „Leaving the Nest and the Social Act of Voting: Turnout among First-Time Voters“

ⁱⁱ <https://www.sps.ed.ac.uk/sites/default/files/assets/doc/Votes%20at%2016%20in%20Scotland.pdf>